

Kitab Daniel - Nomer Lima Puluh Lima

Ngabuka Jalinan Nabi-Nabian: Wahyu Jibril ka Daniel

Jeff Pippenger

2024-01-19

Jibril sumping ka Daniél sanggeus anjeunna ngartos kana tujuh puluh taun pangbuangan dina nubuat Yeremia, jeung kana sumpah katut panyapa Musa.

Dina taun kahiji pamaréntahanana, kaula Daniel ngartos tina kitab-kitab jumlah taun anu ku pangandika PANGERAN parantos sumping ka Yermia nabi, yén Mantenna bade ngalengkepan tujuh puluh taun dina karuksakan Yerusalem.... Sumuhun, sakumna Israil parantos ngalanggar hukum-Mantenna, nya éta ku nyimpang, nepi ka maranéhna teu daék nurut kana sora-Mantenna; ku sabab éta kutuk parantos dicurahkeun ka kami, kitu deui sumpah anu kaungel dina hukum Musa, abdi Allah, lantaran kami parantos dosa ka Mantenna. Jeung Mantenna parantos netepkeun pangandika-pangandika-Na anu ku Mantenna parantos diucapkeun ngalawan kami, jeung ngalawan para hakim kami anu ngahakiman kami, ku ngadatangkeun kana kami hiji mala gedé; sabab di handapeun sakumna langit can kungsi kajadian anu saperti anu parantos tumiba ka Yerusalem. Sakumaha anu kaungel dina hukum Musa, sakabéh mala ieu parantos tumiba ka kami; nanging kami henteu ngadamel panyuhun urang di payuneun PANGERAN Allah urang, supaya urang malik tina kajahatan-kajahatan urang, sarta ngartos kana bebeneran-Mantenna. Ku sabab éta PANGERAN parantos ngawaskeun mala éta, sarta ngadatangkeunana ka kami; sabab PANGERAN Allah urang téh adil dina sagala padamelan-Na anu dipidamel ku Mantenna: margi kami henteu nurut kana sora-Mantenna. Daniel 9:2, 11–14.

Kecap anu dipaké ku Daniel, anu ditarjamahkeun jadi “sumpah,” nyaéta kecap anu sarua jeung anu dipaké ku Musa, anu ditarjamahkeun jadi “tujuh kali,” dina Imamat dua puluh genep. Sadérék White ngawartosan ka urang yén dina pasal salapan, Daniel keur narékahan ngartos hubungan antara mangsa tujuh puluh taun dina nubuat Yeremia jeung mangsa dua rébu tilu ratus taun. Dina pasal dalapan, Jibril geus diparéntahkeun sangkan ngajadikeun Daniel ngartos kana titingalian ngeunaan dua rébu tilu ratus poé éta, jeung Jibril ngaréngsékeun padamelanana nalika anjeunna mulang deui dina pasal salapan sarta ngabéjaan ka Daniel supaya sacara batin misahkeun dua titingalian anu geus jadi téma pasal tujuh, dalapan, jeung ogé salapan. Dua titingalian éta téh jadi téma tina “nambahanana pangaweruh” anu disingkabkeun dina taun 1798.

Tujuh puluh taun Yeremia jeung “kutuk” Musa duanana mangrupikeun lambang tina “tujuh kali,” sakumaha digambarkeun ku “sumpah” Musa, tapi Jibril rék nampilkeun pamiceunanana tina mangsa dua rébu tilu ratus taun. Eta ngan bisa dibagi kalayan leres lamun hubungan antara titingalian (“chazon”) ngeunaan diinjak-injakna, jeung titingalian (“mareh”) ngeunaan penampakanana, dipisahkeun kalayan leres. Jibril ngamimitian ku netelakeun yén hiji mangsa pangujian salila opat ratus salapan puluh taun dipasihkeun ka urang Yahudi. Mangsa éta sarua jeung mangsa opat ratus salapan puluh taun tina pambarontakan anu geus ngahasilkeun tujuh puluh taun panangkaran.

Kecap “ditangtukeun” dina ayat ka dua puluh opat nyangkem mangsa ti mimiti medalna parentah katilu dina taun 457 SM nepi ka rajamna Stépanus ku balédogan dina taun 34 M, ari kecap “ditangtukeun” dina ayat ka dua puluh genep jeung ka dua puluh tujuh mah nuduhkeun kakawasaan-kakawasaan nu ngalantarankeun karuksakan, nyaéta kapirisme jeung kapapaan.

Sarta sanggeus genep puluh dua minggu, Al Masih bakal dipupus, tapi lain pikeun dirina sorangan; jeung rahayatna pangeran anu bakal datang bakal ngancurkeun eta kota jeung eta Bait Suci; jeung tungtungna bakal datang kawas caah, sarta nepi ka ahir perang karuksakan-karuksakan geus ditangtukeun. Jeung anjeunna bakal netepkeun perjangjian jeung loba jelema salila saminggu; jeung dina tengah eta minggu anjeunna bakal nyababkeun kurban jeung pamasrah pareum, sarta ku sumebarna kakejian-kakejian anjeunna bakal ngajadikeun eta tumpur, nepi ka kasampurnaanana, sarta anu geus ditangtukeun bakal dituangkeun ka anu ditumpurkeun. Daniel 9:26, 27.

Jibril ngabéjaan ka Daniel yén “sanggeus” “Al Masih” “dipaéhan” “umatna pangéran anu baris datang bakal ngancurkeun kota jeung tempat suci.” Roma kapir ngancurkeun “kota jeung tempat suci” dina pengepungan anu lumangsung pas salila tilu satengah taun, ti taun 66 nepi ka 70 M. Jibril nétélakeun yén “ahir perangna” bakal kajadian “kalawan banjir,” sarta yén perang éta bakal ngandung “karuksakan-karuksakan.” Perang anu dilaksanakeun ngalawan Yerusalem jeung tempat suci téh nyaéta panginjakan anu dilaksanakeun ku kapirisme jeung kapausan. Kakuatan kapir anu bakal ngancurkeun Yerusalem dina awalna nyaéta Babul, tapi kakuatan kapir anu bakal ngancurkeun éta sanggeus Al Masih disalibkeun nyaéta Roma kapir. Tapi perang ngalawan tempat suci jeung pasukan téh dilaksanakeun ku dua kakawasaan pangrusak, sarta kakawasaan pangrusak anu kadua tina dua éta dina Kitab Suci nyaéta kapausan.

Kapapaan nyaéta kakawasaan anu dilambangkeun salaku “cambuk anu ngalimpas,” nyaéta kakawasaan dina ayat opat puluh tina Daniel sabelas, anu “ngalimpas sarta ngaliwat.” Panganiayaan ka Yérusalém anu dimimitian ku Babul, sarta diteruskeun ku bangsa beusi anu ngucapkeun ucapan-ucapan poék sakumaha dilambangkeun ku Musa dina Deuteronomy, dituturkeun ku kapapaan. Nepi ka ahir panginjakan-injakan éta, “karuksakan-karuksakan” geus “ditangtukeun.” Dina ayat dua puluh tujuh, Kristus nguatkeun jangji ka loba jelema salila saminggu. Di tengah minggu éta, sistem kurban duniawi bakal eureun, sabab Kristus ngamimitian palayanan-Na minangka Imam Agung di tempat suci di sawarga. Ku lantaran kateuadéan urang Yahudi salila mangsa pangadilan anu geus dipotongkeun pikeun maranéhna, tempat suci jeung kota éta kudu dijadikeun sepi deui.

Ayat éta nyebutkeun, “pikeun nyebarna kajijikan-jajijikan anjeunna bakal ngajadikeun éta tumpur, nepi ka consummation, jeung anu geus ditangtukeun bakal dicurahkeun ka nu tumpur.” Nalika urang Yahudi tungtungna ngeusian cangkir waktu pangujian maranéhna nepi ka pinuh, kota jeung tempat suci éta kudu tumpur nepi ka ahir perang. Dina “consummation” tina ditincakna éta dina taun 1798, geus “ditangtukeun” yén kapausan bakal narima tatu anu ngabahayakeun pati. Saterusna kota jeung tempat suci éta kudu dipulihkeun sarta diwangun deui, sakumaha ditipologikeun nalika urang Yahudi kaluar ti Babul literal dina handapeun tilu dekret.

Nepi ka pungkasanana perang éta, Yerusalem kudu terus dipaparinjak ku kakawasaan kapapaan. Mangsa-mangsa nubuat anu ngawangun période-période anu béda di jero dua rébu tilu ratus taun éta ngan bisa kaharti kalayan leres lamun hubungan antara tetenjoan ngeunaan dipaparinjakna éta salila tujuh puluh taun kaharti patalina jeung tetenjoan ngeunaan mulangkeunana tempat suci jeung umat. Nolak tetenjoan ngeunaan paburakna kutuk Musa sarua jeung nolak tetenjoan ngeunaan panghimpunan. Tetenjoan ngeunaan tujuh puluh taun téh nya éta tetenjoan ngeunaan paburak. Tetenjoan ngeunaan dua rébu tilu ratus taun téh nya éta tetenjoan ngeunaan panghimpunan. Tetenjoan ngeunaan tujuh puluh taun téh tetenjoan “chazon” ngeunaan paburak, ari tetenjoan ngeunaan dua rébu tilu ratus taun téh tetenjoan “mareh” ngeunaan panghimpunan.

Ku sabab kitu, naon anu geus di hijikeun ku Allah, ulah ku manusa dipisahkeun. Markus 10:9.

Dua tetenjoan éta geus di hijikeun sacara profétis, jeung nolak salah sahijina téh sarua jeung nolak duanana. Kanyataan ieu nétélakeun yén sanajan Adventisme ngaku ngajaga nubuat dua rébu tilu ratus taun, maranéhna geus nampik tihang puseur Adventisme, sakumaha pasti maranéhna nampik “tujuh kali” dina taun 1863. Naha lain urang Yahudi ngaku ngajaga hukum Allah? Naha lain Israél baheula ngaku keur ngarep-ngarep datangna Al Masih? Pangakuan téh taya hartina lamun henteu ngajunjung Firman Allah.

Golongan Millerit ahirna netepkeun tanggal 22 Oktober 1844 minangka tungtungna mangsa dua rébu tilu ratus poé, tapi pangarti maranéhna téh kawates. Kakara sanggeus kuciwa anu gedé, datang cahaya ngeunaan Bait Suci sawarga jeung panampakan Kristus di Rohangan Anu Pangsucina dina tanggal éta. Kakara sanggeus tanggal éta maranéhna ningali amanat malaikat katilu jeung hukum Allah.

Gusti miharep nambahan cahya nubuat nu patalina jeung dua rebu tilu ratus taun, sarta dina taun 1856, Mantenna muka panto pikeun cahya salajengna, jeung dina mangsa tujuh taun saterusna Adventisme nutup éta panto. Ngan sanggeus 11 Séptémber 2001 Gusti nungtun para panalungtik nubuat balik deui ka tulisan-tulisan Hiram Edson, sarta cahya ngeunaan “tujuh kali,” sakali deui mimiti nambahan.

Ku nolak ningali patalina antara nubuat dua rebu tilu ratus taun jeung nubuat dua rebu lima ratus dua puluh taun, Adventisme jadi ngartos 22 Oktober 1844 ku cara anu kerdil jeung teu lengkep.

Sanggeus S. S. Snow netepkeun kalayan pasti tanggal panyaliban, kapanggihlah yén tanggal 22 Oktober 1844 téh leres.

Ku sabab éta, sing nyaho jeung sing ngarti, yén ti mimiti kaluarna parentah pikeun mulangkeun jeung ngawangun deui Yerusalem nepi ka Al Masih, Sang Pangeran, bakal aya tujuh minggu, sarta genep puluh dua minggu; jalan-jalan kota bakal diwangun deui, kitu deui témbokna, sanajan dina mangsa kasusah. Jeung sanggeus genep puluh dua minggu, Al Masih bakal dipaéhan, lain pikeun diri-Na sorangan; jeung umat ti pangeran anu bakal datang bakal ngancurkeun kota jeung tempat suci; jeung ahirna bakal datang kawas banjir, sarta nepi ka ahir perang, karuksakan-karuksakan geus ditangtukeun. Jeung manéhna bakal neguhkeun perjangjian jeung loba jalma salila sa minggu; sarta di tengah minggu éta manéhna bakal ngeureunkeun kurban jeung pangbakti, sarta ku sumebarna kajijikeun-jijikeun, manéhna bakal

ngajadikeun éta tempat jadi tumpur, nepi ka mangsa pungkasanana, sarta naon anu geus ditangtukeun bakal dicurikeun ka nu ditumpurkeun. Daniel 9:25–27.

Kaum Millerite ngakuan tanggal anu leres pikeun panyaliban, tuluy ahir tina mangsa dua rébu tilu ratus taun téh diidentifikasi. “Dipotongna Al Masih” dina “tengah minggu” nalika Kristus netepkeun “perjangjian” ku sabab bangsa Yahudi geus ngeusian cawan mangsa pacobaan maranéhna nepi ka pinuh, sakumaha dilambangkeun ku “sumebarna Kajijikan”, ogé diidentifikasi. Salib jadi tanda sajarah anu kacida pentingna dina ngawanohkeun amanat Midnite Cry.

Sanaos aya caang anu aya dina ayat-ayat nu ngalahirkeun hiji manifestasi kakawasaan Allah anu kacida kuatna, kaum Millerite henteu kungsi ngahontal hiji pamahaman ngeunaan ayat-ayat éta anu diwakilan ku kahayang Daniel pikeun ngartos hubungan antara dua tetenjoan éta. Minggu nalika Kristus netepkeun perjangjian éta kabagi jadi dua mangsa, anu engké ku Sister White diidentifikasi minangka ngawakilan palayanan pribadi Kristus salila tilu satengah taun, tuluy diteruskeun ku palayanan-Na sakumaha diwakilan ku para murid. Maranéhna ningali yén tanda jalan sajarah ngeunaan salib jadi jangkar pikeun mastikeun tanggal 22 Oktober 1844, tapi maranéhna henteu ningali yén éta ogé ngawakilan puseur dua mangsa anu sarua, masing-masing tilu satengah taun lilana, sahingga ngawakilan “tujuh kali,” anu ku Allah ngaliwatan Musa disebut “paséa tina perjangjian-Na.”

Mangka Kami ogé baris lumampah nentang ka maranéh, sarta ngahukum maranéh tujuh kali deui ku lantaran dosa-dosa maranéh. Jeung Kami baris ngadatangkeun pedang ka maranéh, anu bakal ngabales pasulayan tina perjangjian Kami; jeung lamun maranéh keur ngumpul di jero kota-kota maranéh, Kami baris ngirimkeun panyakit sampar ka tengah maranéh; sarta maranéh bakal diserenkeun kana leungeun musuh. Imamat 26:24, 25.

Nalika Kristus keur ngukuhkeun perjangjian jeung jalma réa, éta téh perjangjian anu jadi perkara pasulayan-Na jeung urang Yahudi anu durhaka. “Pasulayan ngeunaan perjangjian-Na” dimimitian dina taun 723 SM, nalika urang Asyur mawa karajaan kalér kana pangbuangan, lajeng salila sarébu dua ratus genep puluh poé profétik, kapisirisme nginjak-injak Israil jasmani. Éta panginjak-injakan tuluy dituturkeun ku sarébu dua ratus genep puluh poé profétik deui, nyaéta nalika kapausan nginjak-injak Israil rohani.

Minggu nubuatan anu dina éta Kristus netepkeun perjangjian, minangka kasumponan tina tetempoan dua rébu tilu ratus taun, ogé ngagambarkeun tetempoan dua rébu lima ratus dua puluh taun. Kaum Millerit ngartos cekap tina nubuatan dua rébu tilu ratus taun nepi ka leres ngawartakeun amanat Panjerit Tengah Peuting, tapi maranéhna milih nampik sabagian tina cahaya anu ku tafsiran Jibril dina pasal salapan dipimaksud pikeun ditepikeun.

Jibril parantos maréntahkeun ka Daniel supaya leres-leres ngabédakeun (misahkeun dina pikiran) dua tetenjoan éta, anu diwakilan salaku “matter” jeung “vision,” sarta dina kacumponan piwuruk éta Sadérék White ngabéjaan ka urang yén ieu téh memang jadi beban utama Daniel nalika anjeunna narékahan ngartos hubungan antara tujuh puluh minggu (lambang tina “seven times”), jeung dua rébu tilu ratus taun.

Ditampikna ajaran Adventis kana “tujuh waktu” nempatkeun maranéhna dina kaayaan anu matak teu sanggup ngarti yén mangsa kahiji salila opat ratus salapan puluh taun, anu dipotong tina dua rébu tilu ratus taun, ngawakilan pambarontakan kana perjangjian anu ku Musa diidentifikasi minangka “paséa perjangjian-Na”.

Aranjeunna ogé dicegah tina ngakuan yén panyaliban di tengah minggu téh lain ngan saukur nandaan tanggalna, sabab éta nandaan pisan puseur pasulayan Kristus jeung kalalawanan Israil ku getih perjangjian. Maranéhna lolong kana kanyataan yén getih anu ditumpahkeun pikeun loba jalma di salib, anu keur ngukuhkeun perjangjian-Na, ogé keur ngukuhkeun perjangjian anu ditepikeun dina Imamat dua puluh lima jeung dua puluh genep.

Israél baheula nanggung kana hiji perjangjian anu ku maranéhna sorangan dihartikeun minangka pangakuan maranéhna, “sagala anu parantos diucapkeun ku PANGERAN, ku kami bakal dilakonan,” bari saréréa can ngartos pisan yén perjangjian anu ditawarkeun ku Kristus nungtut supaya hukum-Na ditulis dina hate. Harti istilah-istilah perjangjian anu sipatna Farisi ti pihak maranéhna nyegah maranéhna pikeun ngartos jeung narima perjangjian anu sajati.

Israél modéren geus nangtukeun getih salib di tengah minggu ku istilah-istilah anu nyababkeun kabutaan anu sarua ka Israél modéren, saperti kabutaan anu tumiba kana Israél baheula nalika maranéhna nampik Al Masih sarta ngumumkeun yén maranéhna teu boga raja iwal ti Kaisar.

Israil modéren lolong ka ieu kanyataan yén sajarah anu digambarkeun ku Jibril ka Daniél lain ngan ngawengku panguatan tina perjangjian, tapi ogé paburencayna anu ditibankeun ka jalma-jalma anu nolak éta perjangjian; sabab ayat-ayat éta nandakeun yén Rum kapidir (pangéran anu bakal sumping) bakal ngancurkeun kota jeung tempat suci, sarta yén nepi ka ahir peperangan éta (anu nginjak-injak tempat suci jeung pasukan) “karuksakan-karuksakan,” dina wangun jamak, geus ditangtukeun.

Dina sajarah nalika Kristus ngocorkeun getih-Na pikeun netepkeun perjangjian jeung loba jelema, dua kakawasaan nu ngadatangkeun kamusnahan, nyaéta Roma kapidir jeung Roma kapapaan, dipidangkeun sacara husus. Getih anu dicurikeun dina salib téh nyaéta anu dibawa ku Kristus ka Bait Suci sawarga, sarta jadi lambang tina pagawean-Na anu digambarkeun ku titingalian “mareh” salila dua rébu tilu ratus taun. Sajarah éta dipapadankeun jeung sajarah titingalian “chazon” salila dua rébu lima ratus dua puluh taun, sakumaha digambarkeun ku dua kakawasaan nu ngadatangkeun kamusnahan anu bakal ngaluluhlantak Bait Suci jeung pasukan.

Kaleresan-kaleresan anu digambarkeun dina impian Miller minangka permata-permata ngagenclang caang sakumaha panonpoé, tapi éta can sampurna. Dina poé-poé panungtungan, nalika Panyaur Tengah Peuting diulang nepi ka unggal kecapna pisan, éta permata-permata kénéh bakal diasupkeun kana peti anyar anu leuwih gedé ku “Lalaki Sikat Kokotor”, sarta harita éta bakal ngagenclang sapuluh kali leuwih caang tibatan asalna. Éta jadi ujian tina amanat Panyaur Tengah Peuting anu pamungkas. Éta permata-permata sacara husus diidentifikasi ku dua saksi anu dinubuatkeun ku Habakuk, minangka papan-papan. Nalika dua papan tina bagan para panaratas taun 1843 jeung 1850 diteundeun silih luhureun “garis kana garis”, permata-permata Miller sacara husus diidentifikasi, sarta ku kituna éta permata-permata ngawakilan amanat Panyaur Tengah Peuting anu pamungkas.

Kalolobaan bebeneran dina dua bagan éta ngagambarkeun nubuat-nubuat anu geus kacumponan saméméh taun 1844, saperti idéntifikasi sato-sato galak dina Daniel pasal tujuh jeung dalapan. Gambar dina Daniel pasal dua diwakilan di dinya. Perdebatan ngeunaan naha Roma atawa Antiochus Epiphanes anu netepkeun éta titingalian aya di dinya. Kuciwa nu kahiji jeung mangsa ngadagoan dina Habakuk jeung sapuluh parawan aya di dinya. Kdatangan malaikat nu katilu aya di dinya, kitu deui tempat suci sawarga. “Anu sapopoé” minangka lambang paganisme aya di dinya. Jeung tangtu waé, tilu Cilaka Islam aya di dinya. Lamun di hijikeun, éta bagan-bagan ngawakilan hiji gambaran ngeunaan “nambahanana pangaweruh” anu lumangsung nalika Singa ti kaom Yuda muka segel hiji bebeneran nubuat.

Nalika urang nyimpulkeun panalungtikan urang ngeunaan visi Walungan Ulai salaku lambang pangaweruh nubuat anu dibuka koncina dina mangsa ahir taun 1798, anu beuki nambahan nepi ka jadi permata-permata dina kotak perhiasan anu anyar tur leuwih gedé dina impian William Miller, urang baris nitenan deui bebeneran-bebeneran Millerite anu can lengkep dina sajarah maranéhna. Sababaraha ditinggalkeun dina kaayaan can lengkep lantaran waktu sajarah nalika kaum Millerite keur hirup, sarta nu séjén deui ditinggalkeun can lengkep ku sabab kateuasan jalma-jalma anu nampik terus nuturkeun cahaya anu maju tina malaikat katilu.

Urang baris nuluykeun ieu hal-hal dina artikel salajengna.

“Jalma-jalma anu geus diutus ku Allah mawa hiji amanat téh ngan saukur manusa, tapi kumaha tabiat amanat anu ku maranéhna dibawa? Naha aranjeun wani ngajauhan ti dinya, atawa nganggap enteng kana pangéling-ngéling éta, ku sabab Allah henteu nanya ka aranjeun ngeunaan naon anu leuwih dipikaresep? Allah nyaur lalaki-lalaki anu rék nyarita, anu rék ngagero tarik jeung henteu nahan-nahan. Allah geus ngangkat utusan-utusan-Na pikeun ngalaksanakeun pagawean-Na keur jaman ieu. Sababaraha geus ngajauhan ti amanat ngeunaan kabeneran Kristus pikeun nyalahkeun jalma-jalma éta jeung kakurangan-kakurangan maranéhna, ku sabab maranéhna henteu nepikeun amanat bebeneran éta kalayan sagala kurnia basa jeung kaparigelan anu dipikahayang. Maranéhna kacida sumangetna, kacida sungguh-sungguhna, nyarita kalayan kacida tegesna, ku kituna amanat anu sabenerna bakal mawa kasageuran, kahirupan, jeung panglipur ka loba jiwa anu capé jeung kateken, jadi dina sawatara ukuran disingkirkeun; sabab sajauh jalma-jalma anu boga pangaruh nutup haténa sorangan jeung nangtang ku kahayangna sorangan kana naon anu geus diucapkeun ku Allah, sajauh éta kénéh maranéhna bakal narékahan pikeun nyabut cahaya sinar ti jalma-jalma anu geus lila ngarep-ngarep jeung ngadoa pikeun cahaya jeung pikeun kakawasaan anu ngahudangkeun hirup. Kristus geus nyatet sakabéh ucapan anu keras, angkuh, jeung pinuh ku hinaan anu diucapkeun ngalawan hamba-hamba-Na, saolah-olah éta diucapkeun ngalawan diri-Na sorangan.”

“Pesén malaikat katilu moal kaharti, cahaya anu bakal nyaangan bumi ku kamulyaan-Na bakal disebut cahaya palsu ku jalma-jalma anu nolak leumpang dina kamulyaan-na anu terus maju. Pagawéan anu saenyana tiasa dipigawé, bakal ditinggalkeun teu kapigawé ku nu nampik bebeneran, ku sabab teu percaya maranéhna. Kami nyuhunkeun ka aranjeun anu ngalawan cahaya bebeneran, sangkan nyingkir tina jalan umat Allah. Muga cahaya anu dikirim ti sawarga mancarkeun ka maranéhna dina sinar anu écés tur tetep. Allah ngajadikeun aranjeun,

anu ka maranéh cahaya ieu parantos sumping, tanggung jawab kana pamakean anu ku maranéh dipigawé kana éta. Jalma-jalma anu teu daék ngadangu bakal dipertanggungjawabkeun; sabab bebeneran parantos dibawa nepi ka jangkauan maranéhna, tapi maranéhna ngahinakeun kasempetan jeung hak istimewa maranéhna. Pesen-pesen anu mawa tanda sah ilahi parantos dikirim ka umat Allah; kamulyaan, kaagungan, kabeneran Kristus, pinuh ku kahadéan jeung bebeneran, parantos ditepikeun; kapinuhan Ketuhanan dina Isa Al Masih parantos dipidangkeun di antara urang kalayan kaéndahan jeung kasmaran, pikeun ngareuah-reuah sakumna anu haténa henteu katutup ku prasangka. Urang terang yén Allah parantos damel di antara urang. Urang parantos ningali jiwa-jiwa malik tina dosa ka kabeneran. Urang parantos ningali iman dihirupkeun deui dina haté jalma-jalma anu remuk manah. Naha urang bakal siga ka nu kaserang kusta anu parantos disucikeun tuluy neruskeun jalanana, sarta ngan saurang anu balik pikeun masihan kamulyaan ka Allah? Mending urang nyaritakeun kahadéan-Na, jeung muji Allah ku haté, ku kalam, jeung ku sora.” Review and Herald, 27 Méi 1890.